

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๘๐๑/ ๑๕๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรดินและข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก ในประเด็นทรัพยากรดิน ของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๓๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือเสนอข้อพิจารณาต่อรายงานการพิจารณาศึกษาฯ จากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) พิจารณาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรดินและข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบกในประเด็นทรัพยากรดินของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักรวบรวมผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๗ หน่วยงาน และจากหน่วยงานอื่น ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสรุปข้อคิดเห็นในภาพรวมดังนี้

๑. ประเด็นการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมพัฒนาที่ดินซึ่งมีแผนงานโครงการสนับสนุนในด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้วยการสนับสนุนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่งเสริมระบบวนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ สคทช. ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมเพื่อให้ผู้ยากไร้มีที่ดินเพียงพอต่อการดำรงชีพ ความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการถือครองที่ดินในสังคม

โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ระหว่างพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดความสมดุลในการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน สคทช. มีข้อคิดเห็นต่อการกำหนดพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับการกำหนดพื้นที่สีเขียวทุกประเภทตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้ง กรมพัฒนาที่ดิน

/เสนอให้มี...

เสนอให้มีการจำแนกประเภทที่ดิน กำหนดมาตรการด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ และลดความเสี่ยงต่อภัยของที่ดินในพื้นที่ลาดชันและมีความเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ป่า

๒. ประเด็นการปรับปรุงคุณภาพดิน กรมพัฒนาที่ดินมีแผนงานโครงการสนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพดินครอบคลุมพื้นที่ดินปัญหาและมีข้อจำกัดทางการเกษตรทั่วประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระดับแปลงใหญ่และรายแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน และส่งเสริมให้ความร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อดำเนินการปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล (Smart Tambon) โดยสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และสนับสนุนปัจจัยการผลิต โดยกรมพัฒนาที่ดินได้ให้ความสำคัญในการติดตามและประเมินผลเพื่อวัดผลสำเร็จในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ซึ่งสอดคล้องกับการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อให้เกษตรกรมีศักยภาพในการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และนโยบายสำคัญของกระทรวงด้านการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพิ่มเติมว่า ควรจัดทำแผนบูรณาการการปรับปรุงคุณภาพดินและการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓. ประเด็นการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map โดยมีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม จากตัวอย่างของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชตามความเหมาะสมของที่ดินโดยนำข้อมูลจาก Agri-map ไปใช้ประกอบการพิจารณาการให้เงินกู้แก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรปลูกพืชได้ตามความเหมาะสมของที่ดินและตรงตามความต้องการของตลาดเกิดการใช้ที่ดินอย่างคุ้มค่า

โดยสรุป กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยนำข้อเสนอแนะมาขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การปรับปรุงคุณภาพดิน และการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยเน้นการกำหนดพื้นที่ในการทำเกษตรกรรม การจัดทำแผนบูรณาการการปรับปรุงคุณภาพดิน และการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาการดำเนินงานให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจลิเมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมพัฒนาที่ดิน

โทร ๐ ๒๕๓๙ ๐๓๕๒

โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๐๓๕๒

E-mail: Pld_๓@ltd.go.th